

Lekarz powinien mieć „w małym paluszku” wszystkie leki stanów nagłych: gwałtownych biegunek, gwałtownych dolegliwości i krwotoków. Musi być zdolny do błyskawicznego różnicowania, bo działać trzeba natychmiast.

JAMES TYLER KENT

„Wykłady homeopatycznej materia medica”

Lek. med. Anna Sosnowska

URAZY cz. IV

Przed zapoznaniem się z treścią kolejnego artykułu z serii „Leczenie homeopatyczne stanów ostrych” warto przeczytać ogólne wprowadzenie do „homeopatycznej pomocy doraźnej” zamieszczone w HP 18 (2/2003) na str. 17-18.

ZRANIENIA

OTARCIA

CALENDULA

Nagietek posiada zdolność wiązania związków toksycznych. Przyczynia się przez to do wzmocnienia sił obronnych ustroju, skutecznie łagodząc lub wręcz hamując, tak ostre jak i przewlekłe procesy chorobowe. Posiada też bezpośrednie działanie bakteriobójcze i bakteriostatyczne a ponad to przyspiesza ziarninowanie i naskórkowanie – stąd zastosowanie w leczeniu ran (zwłaszcza trudno gojących się), odleżyn, odmrożeń, owrzodzeń, żyłaków itp. Szczególnym wskazaniem dla nagietka są rany szarpane i ropiejące (*Aristolochia*).

“Calendula jest jedynym okryciem jakiego wymagają rany otwarte i ciężkie rozdarcia tkanek ...”
(R. Murphy)

Homeopaci generalnie przedkładają gorący okład z Calenduli ponad zimny ze względu na jego zdolność utrzymywania siły żywotnej w uszkodzonej części ciała. Gorący okład położony w miejscu objętym ropieniem przerwie ten proces, albo spowoduje szybsze uformowanie dojrzałego ropnia i gojenie. Zastosowany po porodzie przyniesie położnicy wielką ulgę, podobne będzie jego działanie w zapaleniu płuc czy w stanach spastycznych przewodu pokarmowego.

“...Tak w postaci soku, pranalewki, jak i leku potencjonowanego nagietek przywraca witalność uszkodzonej części ciała umożliwiając samoobronę przeciw procesom chorobowym...” /R.Murphy/

Stosowany w postaci irygacji ułatwia gojenie nadżerek szyjki macicy i stanów zapalnych błony śluzowej dróg rodnych.

Wskazania kliniczne:

Zranienia.
Oparzenia.
Odleżyny.
Zabiegi chirurgiczne i stomatologiczne.

Objawy wiodące:

1. **Otwarte rany, zwłaszcza gdy doszło do rozdarcia lub ubytku tkanek.** Pęknięcia, przerwanie mięśni czy ścięgien; pęknięcia tkanek powstałe w czasie porodu; rany drażące do stawów z utratą płynu maziowego.
2. **Zmiany odporne na gojenie** (zakażone rany, owrzodzenia, odleżyny, oparzenia, odmrożenia itp., konstytucjonalna skłonność do róży, tężec, zanokcica; zapobiega pyemii, likwiduje lub przyspiesza dojrzewanie ropnia).
3. **Ból nieproporcjonalnie silny w stosunku do ciężkości urazu.**
4. **Wyczerpanie spowodowane utratą krwi i nadmiernym bólem.**
5. **Zmniejszona odporność organizmu,** zwłaszcza podczas wilgotnej pogody. Wspomagające działanie przeciwnowotworowe.
6. **Krwotoki** (po ekstrakcji zęba, po urazie skóry owłosionej głowy).
9. **Zimne dłonie.**

Modalności

Stan pogarsza się: pogoda ciężka, pochmurna, wilgotna; picie, podczas dreszczy; wieczorem.

Stan poprawia się: ciepło, chodzenie po pokoju lub nieruchome leżenie.

ARISTOLOCHIA CLEMATIS

(patrz niżej)

ALLIUM CEPA

Otarcie pięt przez obuwie, towarzyszy kłujący, palący ból.

BORAX

Otarcie pięt przez obuwie.

Skóra jest sucha, łatwo się jątrzy, nawet drobne otarcia ropieją; brak skłonności do gojenia.

RANY CIĘTE

ARNICA

(patrz wyżej)

CALENDULA

(patrz wyżej)

HYPERICUM

(patrz wyżej)

STAPHYSAGRIA

„Staphysagria jest bardzo dobrym środkiem leczącym skutki mechanicznych urazów zadanych ostrym lub szpiczastym narzędziem, także w stanach pooperacyjnych, w przypadkach ran ostro ciętych...”
/ A.Chakravarty/

“...Skutki utraty krwi, szoku, operacji chirurgicznych, urazów ostrymi narzędziami, ran ciętych. Kłucie w ranach chirurgicznych, kolki po lithotomii, parcie na stolec, pogorszenie z powodu picia.”

/J.T.Kent/

Wskazania kliniczne:

- bardzo bolesne rany cięte
- bolesne rany pooperacyjne
- kolki po usunięciu kamieni
- rozdarcia tkanek lub zwieraczy
- opornie gojące się rany, ulegające stopniowemu stwardnieniu

Objawy wiodące

Nadwrażliwość aż „do bólu” (psychiczna i fizyczna).

Pokorny/wysoko ceni swą godność.

Samokontrola/epizody całkowitej utraty kontroli.

Wzmoczone pożądanie seksualne/lęk przed intymnością/dolegliwości z powodu ekscesów seksualnych.

Dolegliwości z powodu urażenia (godności, uczuć, zranienia ciała itp.)

Wyczerpanie połączone z drżeniem.

Hemiplegia na skutek złości.

Obolałość wszystkich mięśni i sztywność wszystkich stawów.

Bóle ściskające, kłujące, palące, przypominające cięcie nożem.

Ogromna potliwość, pot o zapachu zgniłych jaj lub utrata zdolności pocenia się.

Modalności:

Stan poprawia się: ciepło; odpoczynek; pozycja leżąca; spacer na świeżym powietrzu; *śniadanie*; nocą; stosunek

Stan pogarsza się: *emocje; upokorzenie; poniżenie; irytacja; oburzenie; kłótnia; ekscesy seksualne; masturbacja; dotyk; zimno; zimne napoje; rozdarcie tkanek; rany cięte np. chirurgiczne; naciąganie chorej części ciała; stosunek; po oddaniu moczu; gdy nie oddaje moczu; nocą; nów; przed pełnią; utrata płynów; tytoń; najlżejsze dotknięcie chorej części; ruch; wysiłek umysłowy; wysiłek fizyczny; post; mleko*

CARBO VEGETABILIS

Lek ten jest odpowiedni w przypadku **stanów atonicznych, gdy występuje brak reakcji.**

Rany goją się i otwierają ponownie.

Otoczająca skóra niebieskosiną (zastój żylny).

Łatwo krwawiące odleżyny.

Poważne choroby prowadzące do utraty sił życiowych.

Towarzyszy osłabienie, wzdęcie, feter lub głód powietrza.

Ciało chłodne, ale chory domaga się wachlowania lub prosi o zimną wodę.

CICUTA

Rany cięte przy goleniu brzytwą.

Zranienia przetyku odpryskami kostnymi połkniętymi wraz z mięsem.

HAMAMELIS

Wskazania kliniczne:

Otwarte, bolesne rany oraz oparzenia pierwszego stopnia; stosowany jest wtedy w postaci miejscowych okładów.

Bóle pooperacyjne.

Urazy oka (krwiak lub krwotok podspojówkowy).

Objawy charakterystyczne:

Bolesność jak po stłuczeniu; zaatakowanych części ciała; okolic krwawiących; naczyń krwionośnych; w brzuchu itp.

Odczucie przepełnienia spowodowane przekrwieniem.

Krwawienia włośniczkowe, krew ciemna, płynna; krwawienie przynosi ulgę lub wręcz odwrotnie – jest przyczyną znacznego osłabienia.

Kłujące, żądłace bóle; żył, mięśni, skóry.

Modalności:

Pogorszenie: Urazy. *Stłuczenia*. Ucisk. Powietrze; świeże, otwarte; *wilgotne, zimne. Wstrząsy. Ruch. Dotyk. W ciągu dnia (ból).*

LACHESIS

Małe rany obficie krwawiące (krew jest rzadka, wypływa z łatwością, zawiera ciemniejsze fragmenty podobne do zwęglonej słomy). Charakterystyka, patrz pod: Rany klute.

LEDUM

(patrz wyżej)

RANY KLUTE

LEDUM

(patrz wyżej)

HYPERICUM

(patrz wyżej)

LACHESIS

Wskazania kliniczne:

Pląsawica z powodu przekłuwania uszu.

Następstwa zranień; ran klutych.

Małe rany obficie krwawiące (krew jest rzadka, wypływa z łatwością, zawiera ciemniejsze fragmenty podobne do zwęglonej słomy)

Rany zakażone, róża.

Objawy charakterystyczne:

Gadatliwy, przeskakuje z tematu na temat.

Skrajna nadwrażliwość skóry, z towarzyszącą nietolerancją dotyku lub zaciskania.

Nasilona pobudliwość nerwowa, niepokój ruchowy, gwałtowne ruchy.

Sinica; dotyczy miejsc zmienionych chorobowo.

SKRAJNA BOLESNOŚĆ.

Ogromne osłabienie fizyczne i umysłowe.

Drżenie; całego ciała; rąk, języka itp.

Objawy pojawiają się i nasilają podczas snu.

Modalności:

Pogorszenie: W TRAKCIE SNU; PO ŚNIE, RANO. GORĄCO; LATA; gorąco zamkniętego pokoju; SŁOŃCA. PUSTE PRZELYKANIE; PRZELYKANIE PŁYNÓW. DELIKATNY DOTYK LUB UCISK. UCISK UBRANIA; wokół szyi; w talii. OPÓŹNIONE WYDZIELANIE. ALKOHOL. *Stanie lub schylenie się. Ruch. Zamknięcie oczu. GORĄCE NAPOJE.*

Poprawa: ŚWIEŻE POWIETRZE. SWOBODNE WYDZIELANIE. *Odbijanie się. Silny ucisk. ZIMNE NAPOJE. Kąpiel części ciała dotkniętych chorobą. Siedzenie w pozycji zgiętej. Jedzenie; zwłaszcza owoców. Ciepłe okłady.*

APIS

Wskazania: rany klute o możliwie równych brzegach. Silny obrzęk wokół rany, kłujący ból. Rany zadane gwoździem lub igłą zlokalizowane na dłoniach lub stopach. Róża.

Cechy charakterystyczne: zabiegani, żarliwi ludzie, skłonni do obrzęków; towarzyszą ostre kłujące, piekące bóle, obfite poty i bolesność owłosionej skóry głowy.

Modalności:

Pogorszenie: pod wpływem wszelkiego ciepła, z powodu dotyku, ucisku, wilgoci.

Poprawa: pod wpływem świeżego powietrza, zimna; w dzień; w pozycji pionowej.

NITRICUM ACIDUM

Bóle kłujące jak przy wbiciu drzazgi lub wrzodowo-gryzące. Złośliwe, uporczywe, drążące pod skórą ropienie. Krwawienie po wyłyżeczkowaniu jam.

CARBO VEGETABILIS

(patrz wyżej)

Rany klute podeszew

LEDUM

Rany klute, zwłaszcza te, które słabo krwawiły, a także ukąszenia przez owady i niektóre gady, jak również pogryzienia przez szczura, kota itp.

W miejscu ukłucia skóra zasiniona, wokół – biała, obrzmiała, zimna, niekiedy zdrętwiała.

Towarzyszący ból jest umiejscowiony w okolicy rany.

(patrz też pod „stłuczenia”)

HYPERICUM

Lek na URAZY UKŁADU NERWOWEGO – okolic bogato unerwionych, a także rany szarpane z uszkodzeniem nerwów, urazy mózgu i rdzenia.

Zapobiega rozwojowi tęcza.

Do wskazań należą **rany klute, drążące do części bogato unerwionych nerwami czuciowymi** – palców, paluchów, macierzy paznokci, dłoni lub stóp (np. wskutek nadeptnięcia na gwóźdź lub pinezkę albo wbicia się drzazgi – gdzie bóle nie do zniesienia o charakterze żądłącym, kłującym, pojawiające się i ustępujące lub strzelające do góry na całe ciało, świadczą o tym, że nerwy czuciowe są głęboko dotknięte urazem. Zagrożenie tęcem.

"...W przypadku ran klutych, lekiem działającym profilaktycznie jest Ledum. W przypadku zakłucia się w czubek palca lub jeśli pacjent nadeptnie na gwóźdź lub pinezkę, albo gdy drzazga wbije mu się pod paznokieć lub w stopę – lekiem działającym ochronnie będzie Ledum. Jeżeli gwóźdź wbije się w kopyto konia podaj dawkę Ledum. Wszystkie rany klute – po ugryzieniu przez szczura, kota itp. są zabezpieczane przez Ledum. Ledum nie dopuści do wystąpienia tych strzelających bólów, które w przeciwnym razie mogłyby się pojawić i nerwy nigdy nie zostaną zaatakowane. Dalej, jeżeli ból jest tępy i dotyczy zranionej części ciała, wówczas Ledum jest nadal właściwym lekiem. Jeśli natomiast ból strzela z rany w górę wzdłuż nerwu; taki objaw wskazuje raczej na Hypericum.

Jeśli nerwowa, nadwrażliwa kobieta nadeptnie rano na pinezkę, i później w ciągu dnia ma ciągle odczucie jakby ta pinezka nadal tkwiła w jej pięcie, kiedy leży w łóżku a ból jest tak gwałtowny, że pacjentka nie jest w stanie uleżeć spokojnie, wówczas Ledum jest właściwym lekiem, ale kiedy nad ranem wystąpią bóle strzelające w górę, jest to objaw wskazujący Hypericum..." /J.T.Kent/

- głębokie rany klute, które charakteryzuje skrajna nadwrażliwość na dotyk

(patrz też pod „Stłuczenia okolic bogato unerwionych”)

Drzazgi

Jeżeli to możliwe drzazgę należy usunąć a zranienie przemyć nalewką z nagietka (Calendula). Jeżeli usunięcie jest niemożliwe należy podać Siliceę C12 (2 x dziennie do 7 dni).

SILICEA

Brak skłonności do gojenia się; rany ropiejące, jątrzące się.

Ciała obce, drzazgi, kolce itp. Pobudza wydalanie ciał obcych, zwłaszcza szkieł.

Świąd nasilający się w nocy, łagodniejący pod wpływem ciepłego okładu.

Problemy z gojeniem się u dzieci wyniszczonych nie z powodu niedożywienia, lecz niedostatecznego przyswajania pokarmu; krnąbrnych i upartych; niepokojnych, nadwrażliwych na najmniejszy chałas. Ropienie najmniejszych zadraśnień u dorosłych – szczupłych, zgarbionych o bladej skórze i słabych mięśniach. Uległych, ale wewnętrznie upartych z niezłomnymi przekonaniem; praca umysłowa jest dla nich zbyt ciężka. Marznących. Silna potliwość nóg i głowy.

Modalności:

Pogorszenie: z powodu zimna, na świeżym powietrzu, podczas nowiu i pełni księżyca, rano, pod wpływem hałasu i światła.

Poprawa: w ciepłym pomieszczeniu, w otuleniu, latem, podczas deszczowej pogody.

HYPERICUM

Drzazgi wbite w okolice bogato zaopatrzone nerwami czuciowymi, gdy bóle nie do zniesienia o charakterze żądłącym, kłującym, pojawiające się i ustępujące lub strzelające do góry na całe ciało, świadczą o zranieniu nerwów czuciowych.

CICUTA

Zranienia przełyku odpryskami kostnymi połkniętymi wraz z mięsem.

HEPAR SULPHURIS

Upośledzenie ziarninowania.

Bardzo duża skłonność do ropienia, najmniejsze draśnięcia ropieją.

Niskie potencje np. D4 przyspieszają przebicie się ropy na zewnątrz, wyższe (powyżej D 30) wywołują wchłonięcie nacieku).

Objawy charakterystyczne:

Nadwrażliwość na wszystkie bodźce zwłaszcza **zimno i ból**.

Kłujące bóle, jak przy wbiciu drzazgi.

Modalności:

Pogorszenie: ZIMNE, SUCHE POWIETRZE. ZIMNY WIATR; PRZECIĄGI. OZIĘBIENIE CZĘŚCI CIAŁA. WYSTAWIENIE SPOD PRZYKRYCIA NAWET MAŁEGO FRAGMENTU CIAŁA; DOTYK; *hałas, wysiłek*. Leżenie na bolesnym boku. *W nocy*.

Poprawa: GORĄCO. CIEPŁE OPATULENIE; GŁOWY. Wilgotne GORĄCO. WILGOTNA POGODA

RANY POSTRZAŁOWE

ARNICA

(patrz pod „Stłuczenia”)

HYPERICUM

(patrz pod „Stłuczenia”)

EUPHRASIA

Podobnie jak Arnica, środek ten ma nieocenioną wartość w leczeniu urazów mechanicznych, zwłaszcza: ran łatwo krwawiących i postrzałowych.

NITRICUM ACIDUM

(patrz wyżej)

PLUMBUM

Małe rany łatwo ulegają zapaleniu i ropiej. Zgorzel.

Rany postrzałowe.

Charakterystyczne objawy:

1. Wciąganie (wciągnięcie; brzucha; odbytu; jąder; pępka itp.; uczucie struny ciągnącej pępek do pleców, plecy lub w plecach).

2. Wchłanianie (pochłanianie bodźców bez reakcji, introwersja, utrata aktywności oczyszczającej skóry i błon śluzowych, dośrodkowy, podstępny, powolny, nieodwracalny przebieg chorób, zaniki mięśni itp.).

3. Twardnienie koncentracja, zagęszczanie (stwardnienie tętnic, osłonek nerwów, rozsiانة, rdzenia, mózgu, twardy stolec, stwardnienie gru-

zołów piersiowych, modzele i nagniotki na podszwach, utrwalone przekonania).

4. Zaciskanie (w narządach wewnętrznych; potworna kolka z bólem promieniującym na całe ciało i odczuciem, jakby brzuch był przyciągany do kręgosłupa itp.).

Modalności

Pogorszenie: Bezchmurna pogoda, świeże, otwarte powietrze. Wysiłek fizyczny, zwłaszcza na świeżym powietrzu. Wysiłek umysłowy. Ruch. Towarzystwo; w zatłoczonym pomieszczeniu. Chwytywanie gładkich przedmiotów. Dotyk. Ryby. Ciemność. Post.

Poprawa: Silny ucisk. Pocieranie; ciągle pocieranie bolesnej części ciała. Mocny ucisk. Odpoczynek. Zgięcie się wpół. Naprężenie kończyn (przeciąganie się). Gorące jedzenie.

SULPHURICUM ACIDUM

(patrz wyżej)

RANY SZARPANE, ROZDARCIA

ARNICA

(patrz pod „Stłuczenia”)

ARISTOLOCHIA CLEMATIS

„W rutynowej praktyce Aristolochia jako środek przyspieszający gojenie ran wydaje się być nadrzędna w stosunku do Calenduli”. (Whitmont)

Słabe gojenie się skóry; słabe gojenie się ran; rany zakażone.

Zewnętrzne zranienia z powodu otarcia, ucisku i urazów.

Rany z przerwaniem ciągłości skóry.

Ropowica, zakażone owrzodzenia, zapalenie skóry (10% maść lub 1-2 duże łyżki nalewki w 500 ml (cc) wody. W przypadku ostrzejszych zakażeń lub stanu zapalnego okłady z roztworu wodnego.)

Oparzenia, odmrożenie kończyn.

Objawy ogólne:

Skrajne zziębnięcie, niełagodzone przez zewnętrzne gorąco. Zimne ręce i stopy. Ogromne wyczerpanie z zawrotami głowy i zziębnięciem niełagodzone przez zewnętrzne ciepło. Słabe krążenie i miejscowe przekrwienia (żyłne). Ogólnie „typ żylny.”

Modalności:

Pacjent jest skrajnie zmarznięty i większość objawów miejscowych ulega złagodzeniu pod wpływem miejscowego gorąca, a pogorszeniu pod wpływem zimna. Z kolei ogólnie pacjent pragnie i czuje się lepiej w chłodnym powietrzu. Poprawa pod wpływem ruchu; gdy pojawi się jakaś wydzielina; pogorszenie przed miesiączką i poprawa, gdy pojawi się wypływ miesiączkowy; ogólne pogorszenie rano, przed wstaniem i o godz. 2-3 (sen, kaszel). Objawy prawostronne.

Objawy lokalne

Sucha, popękana skóra. Sącące wypryski. Słabe gojenie się skóry. Słabe gojenie się ran; rany zakażone. Pęcherze z powodu otarcia stóp butami, przemoczenia, pracy w ogrodzie, jazdy konnej itp. Zakażone pęcherze wywołane maszerowaniem (u żołnierzy). Również zewnętrzne zranienia z powodu otarcia, uciśku i urazów. Przewlekłe owrzodzenia i ropienie rąk i stóp. Ropowica, zakażone owrzodzenia, zapalenie skóry

Lek ten zapobiega zakażeniom świeżych ran i pobudza ziarninowanie. Bolesne urazy, oparzenia, odmrożenie kończyn. W przypadku okładów wydaje się być ważniejszym lekiem niż Calendula. Wszelkiego typu ropienie, posocznica.

CALENDULA

Zapobiega ropieniu i zakażeniu a ponad to przyspiesza ziarninowanie i naskórkowanie – stąd zastosowanie w leczeniu ran (zwłaszcza trudno gojących się), odleżyn, odmrożeń, owrzodzeń, żyłaków itp. Szczególnym wskazaniem dla nagietka są rany szarpane i ropiejące.

(patrz też wyżej)

HYPERICUM

„Arnika układu nerwowego”

Stłuczenie lub zgniecenie koniuszków palców (przytłuczenie palca młotkiem, przytrzaśnięcie drzwiami itp.

Rany darte koniuszków palców, zerwanie paznokcia.

Ekstrakcja zęba.

Głębokie rozdarcie tkanek z uszkodzeniem nerwów czuciowych, będące skutkiem np. pokąsania przez psa, szczura lub inne zwierzę.

Lek ten utrzymuje w całości rozerwane i rozcięte części, kiedy są nieomal całkowicie oddzielone od ciała /K.N.Mathur/

Rany ziejące, obrzmiałe, nie wykazujące skłonności w kierunku gojenia się, suche z błyszczącymi brzegami; zaczerwienione; zapalne; bolesne (ból palące, rwące, kłujące)/J.T.Kent/

Rany szarpane, towarzyszy ogromne wyczerpanie związane z utratą krwi

Rany z przebiccia, przecięcia lub szarpane; bardzo bolesne (szczególnie przydatny w przypadku ran, które długo się goją)

Rany w których wcześniej podawano bez efektu Aconitum i Arnikę.

(patrz też pod „Stłuczenia okolic bogato unerwionych”)

CARBOLICUM ACIDUM

Świeże rany, rozdarcia.

Skrajna nadwrażliwość zakończeń nerwowych.

Potworne bóle pojawiające się i ustępujące nagle, bardzo krótkotrwałe.

Pogorszenie: wstrząsanie.

HAMAMELIS

Otwarte, bolesne rany; stosowany jest wtedy w postaci miejscowych okładów.

Objawy charakterystyczne:

Bolesność jak po stłuczeniu zranionej części.

Odczucie przepełnienia spowodowane przekrwieniem.

Krwawienia włósniczkowe, krew ciemna, płynna; krwawienie przynosi ulgę lub wręcz odwrotnie – jest przyczyną znacznego osłabienia.

Kłujące, żądłące bóle; żył, mięśni, skóry.

(patrz też wyżej)

(kontynuacja w kolejnym numerze HP)